

R. Dencar: 46

Prokletstvo ljubezni

Roman.

Do tistega dne med Ramonom in njegovim prijateljem ni bilo intimnosti. Naenkrat ju je pa življenje samo zblizžalo. Nerville se je ustrašil Ramonovega glasu. Ozrl se je na prijatelja in ostrmel nad njegovim upadlim obrazom. Ramon je moral biti grozno nesrečen. — Ne vem, dragi prijatelj, kakšna nesreča te je doletela in nočem ti govoriti običajnih fraz v tolažbo. Veš pa sam dobro, da je tudi v največji nesreči edina uteha delo. Pogrešil bi, če bi me zapustil baš ta hip.

— Prav praviš, poskusiti hočem z delom. — je pritril Ramon.

In trpel je. Ali ni trpel zato, ker ga veselje nad osvetlo ni zadovoljilo? Mar ga je pekla vest?

Saj je bil sodnik!

Kaznoval je grešnico, podlo ženo, ki ni bila vredna njegovega sočutja. Mar peče krvnika vest, če odseka zločinca glavo, da zadosti pravici? Seveda ne.

Toda to je krvnik! Orodje brez lastne volje, brez vsake odgovornosti. Ali je pa imel on to pravico? Vse njegovo bitje je drhtelo od jeze in klicačo:

— Osvetil si se! Prav si storil!

Včasih je pa notranji glas opominjal, da človek nima pravice osvetiti se.

— Pa poskusimo z delom. — je dejal.

— Če hočeš, se takoj lotiva vsak svojega dela, da ne bova izgubljala časa. — ga je vzpodbujal Nerville.

In začel mu je razlagati svoje drzne načrte, v njegovi fantaziji so se gore izpreminjale v ravnine, po pragozdovih je padalo mogočno drevice, neprehodne goščave so izginjale, prostrana poljva so se umikala rodovitnemu polju in zlato je teklo skozi njegove prste. In Ramon je kmalu pozabil na vse, kar ga je težilo.

Nerville je imel prav Edino v delu je mogel najti veselje do življenja. Čez nekaj dni je bil Ramon že v Greytovnu, kjer je bilo ogromno skafidšče. Tu je delalo več sto delavcev raznih narodnosti. Ramon je nadziral to delavsko armado. Delal je od ranega jutra do poznega večera in kmalu se ga je začela prijemati mrzlica. Oči je imel že udrti, bil je bled in suh. Ponoči so ga mučili grozne sanje. Često se je sredi noči prebudil in zaklical na ves glas:

— Maščevan sem!

Pa tudi podnevi sta se mu žna in otrok večkrat prikazala. Zde'lo se mu je, da počasi umira. Nekega jutra ga je mrzlica tako tresla, da je moral ostati doma. Kmalu je prišel Nerville.

— Ti tu? — je vprašal Ramon začudeno.

— Da, zvedel sem od Indijanca, ki si mi ga poslal z zadnjimi poročili, da si nenadoma zbolel. A biti moraš

zdrav. Zastopaš te bom tu, a ti se vmi v Panamo, kjer je podnebje bolj zdravo. Poleg tega si dobil iz Francije pismo.

— Pismo iz Francije? — je vprašal Ramon presenečeno.

— Da, in spoznal sem po pisavi in kvverti, da ti piše sodnja ali kaj podobnega.

Izročil je pismo Ramonu, ki ga je pograbil z drhtečo roko.

Notar ga je obzirno obveščal o smrti grofice de Montlaur in mu pisal o vseh podrobnostih, nanašajočih se na interese dedičev.

— Mislim, da je moja dolžnost, gospod prof. — mu je pisal notar. — da vam sporočim nekaj tudi o ženi, ki ste se ločili od nje. Takoj drugi dan po vašem odhodu je Helena de Montlaur težko zbolela.

Pravi čudež je, da ni umrla. Nad pol leta je bila priklenjena na bolniško posteljo.

Čim si je pa nekoliko opomogla, je bila njena prva skrb odpotovati v Bretagno. V penhoetski grad je prišla v hipu, ko je grofica de Montlaur že umirala. Izpregovorila je nekaj besed z umirajočo in po tem pogovoru je grofica v njenem naročju izdihnila.

Ramon je znova prečital te vrstice. Ni jih razumel. Zamislil se je. Kaj neki je napotilo njegovo mater, da je pred smrtjo govorila z grešno ženo? Najbrž krščansko usmiljenje. Morda je hotela spraviti grešnico na pravo pot. A kaj je hotela ta podla ženska pri nji? Gotovo lagati, prisiliti umirajočo k popustljivosti.

Ramonov gnev je pa naenkrat popustil, ko je pomislil, kako strašno osamljen je zdaj na svetu. Mati mu je umrla. Carmen je zaneslo življenje daleč od njega, on je pa ostal sam brez ljubezni, brez žene, brez otroka.

— Dragi Nerville, — je dejal svojemu družabniku, — odkar sem odpotoval iz Francije, nisem več za delo. Poskusil si z delom iztrgati me iz krempljev obupa, pa ni šlo. Hvaležen sem ti za to, toda tudi danes sem spoznal, da je vse zaman. Ne morem ti biti več v pomoč pri tvojem delu. Vidiš, bolezen me je že strla.

Nerville je bil že sam spoznal, da z Ramonom ne bo mogoče delati, in zato ni bil nič presenečen. Tako sta se mimo razšla in čez nekaj dni je bil Ramon že v Panami.

V zdravem podnebjju si je kmalu opomogel, toda veselje do življenja se mu ni hotelo vrniti. Kaj početi? Ali naj poišče Carmen?

Cemu bi nadlegoval srečna zakonca in motil njun mir? Pisal je svaku in sestri dolgo pismo. Pisal je, da namerava odpotovati, da se mu je za hotelo po svetu, brez cilja.

Napisal je to tako, da bi svak lahko razumel skriti pomen vesti:

— Mati je mrtva, Helena in sinček za vedno izgubljena, za koga naj delam?

In pripisal je:

— Moje premoženje dobi Carmen in vajini otroci. Prosim vaju samo, da rezervirata del tega denarja za naloge, ki bi jih rad izpolnil. Rezervirajta primerni znesek za ustanovitev dobroteljnega društva, ki bo skrbelo za mladoletne zločince.

Še ena „klinika“ za kastriranje moških

Senzacionalen preokret v sterilizacijski aferi, ki zavzema vedno večji obseg

Zanimanje javnosti za afero sterilizacije moških v Gradcu in na Dunaju je vedno večje, ker prihajajo na dan nove podrobnosti. Inicijator sterilizacije Pierre Ramus se je tudi sam podrgel kastraciji. Mož je oženjen, njegova žena je Rusinja, Sonja po imenu. Seznanil se je z njo l. 1905. v Londonu. Sonja je iz revolucionarne ruske rodbine in je od mladosti sodelovala v revolucionarnem pokretu. Tudi v Londonu je bila članica anarhistične organizacije. In tu jo je spoznal Pierre Ramus. Celih 27 let sta živela v srečnem zakonu in imela dve hčerki.

Glavni junak atere Pierre Ramus

Ramus ni propagiral sterilizacije moških samo v Avstriji in Nemčiji, temveč tudi po drugih evropskih državah. Ustanovil je Zvezo za mednarodno kontingentiranje porodov,

ki ima svoje generalno tajništvo v Stockholmu, na Dunaju je pa ustanovil ligo za propagando in zaščito pravice do kastracije, ki jo je vodil sam. V Meinheimu je bila centrala te lige za Nemčijo. Ramusova žena se je zglasila v sredo s svojim pravnim zastopnikom na policiji, da bi ji dovolili posetiti moža v preiskovalnem zaporu. Hotela se je z možem domeniti glede zagovornika, ker je bila pa ob tem času določena konfrontacija Ramusa z nekaterimi drugimi osumljenci, je bila prošnja njegove žene zavrnjena.

Dunajska policija je oficijelno obvestila državno tožilstvo o sterilizacijski aferi, glavnega krivca Ramusa je pa pridržala v zaporu. Vse, kar mu pri zaslišanju očitajo, proglašajo Ramus za nesporazum, čes, da je imel s to afero opraviti le teoretično. Kot rečeno se je dal tudi sam kastrirati, toda ne ljude, ki so delali operacije v Gradcu in na Dunaju. Graška policija ima v rokah seznam

70-tih moških, kastriranih v Gradcu, prepričana je pa, da je bilo kastriranih mnogo več. Preiskava, ki še daleč ni končana, bo vsaj približno ugotovila, koliko moških se je dalo kastrirati.

V sterilizacijski aferi je nastal v sredo senzacionalen preokret. Dunajska policija se je posrežilo najti drugo sterilizacijsko kliniko in aretirati še tri

operaterje. V Ramusovi vili je napravila policija hišno preiskavo in našla obširno korespondenco, ki priča, da je imel Ramus stike z osumljenimi medicinci, aretiranimi v Gradcu. Ramusova vloga v sterilizacijski aferi je mnogo večja, kakor so prvotno mislili. Ponovna preiskava na njegovem stanovanju je spravila na dan novo korespondenco, ki priča, da je imel Ramus stike z doslej neznanimi člani sterilizacijskega podjetja. Policija je našla dokumente, ki je iz njih razvidno, da Ramus ni bil samo teoretično odnosno propagandistični vodja sterilizacijskega pokreta, da ni dobival samo pripadajočega deleža od honorarjev za operacije, temveč da si je zaračunal provizijo neposredno od agentov sterilizacijske klinike. Policija je ugotovila, da je bil agent sterilizacijske klinike tudi odgovorne urednice Ramusovega lista »Spoznanje in osvoboditev«.

Drugo sterilizacijsko kliniko so našli na Dunaju v stanovanju zidarkega delavca Leopolda Zersavila. V stanovanju so našli in zaplenili medicinske instrumente, ki so jih rabili pri sterilizacijskih operacijah. Glavna agenta za to kliniko sta bila železniški ključavničar Avgust Hartl in pomožni delavec Karel Knauer, mož odgovorne urednice že omenjenega Ramusovega lista. Vse tri je policija aretirala. Zasiševanje še ni končano. Ugotovljeno pa je že, da je poslovala druga sterilizacijska klinika mnogo živahnije kakor ona na Semmeringu. Zersavilovi sosedje so izpovedali, da je prihajalo k Zersavilu na dom večkrat po 20 do 30 moških v enem dnevu. Seveda pa nihče ni slutil, da gre za moške, ki so se dali kastrirati. Policija sklepa iz uspehov preiskave, da se je dalo tu kastrirati nad 100 moških. In tuči tu so našli mnogo gradiva, ki obtežuje Pierra Ramusa. Ta sterilizacijska klinika je bila namreč v celoti pod njegovim vodstvom.

Pokojni se je poročil šele pred meseci. Svoji ženi je zapustil poslovno pismo, glaseče se: »Srečno ljubljena! V moji nesreči je to edina pot, da popravim zlo, ki sem ti ga prizadejal, in da odkupim svoje ponižanje. Razumi vendar, da je bilo snoči vse samo komedi-

Samomor filmskega režiserja

Filmski svet v Hollywoodu je presenetila vest o samomoru 42-letnega filmskega režiserja Paula Berna, ki si je v ponedeljek zvečer končal življenje v Beverly Hillsu v Kaliforniji. Bern je bil mož 21-letne filmske igralkice Jeanne Harlow, ki ji gre zasluga, da so platinasto svetli lasje zdaj na filmskem platnu velika moda. Berna so našli mrtvega v krasni vili, ki jo je poklonil svoji ženi.

Pokojni se je poročil šele pred meseci. Svoji ženi je zapustil poslovno pismo, glaseče se: »Srečno ljubljena! V moji nesreči je to edina pot, da popravim zlo, ki sem ti ga prizadejal, in da odkupim svoje ponižanje. Razumi vendar, da je bilo snoči vse samo komedi-

ja. — Policijsko poročilo pravi, da je ležalo Bernovo truplo pred ogledalom. Mož je najbrž stopil pred ogledalo, da bi se sigurneje zadel. Cenrav vse kaže, da gre za samomor, je uvedla policija preiskavo. Bernova žena je bila že drugič poročena, prvi njen mož je bil bogati chikaški tovarnar Mac Grew, ki se je pa od njega ločila.

Trocki se bo lečil na češkoslovaškem

Bivši sovjetski ljudski komisar in organizator rdeče armade Lev Trocki je že dobil dovoljenje, da bo lahko odpotoval iz Turčije na Češkoslovaško. Ob enem je dobil dovoljenje za povratek v Turčijo in obljubo turške vlade, da se bo lahko po povratku iz Češkoslovaške znova naselil v Turčiji. Trocki se namerava lečiti v znanem češkoslovaškem zdravilišču Pištany. Češkoslovaške oblasti so mu dovolile prispeti v zdravilišče po 15. septembru, ko se oficijelno zaključijo kopališka sezona. Češkoslovaška vlada je hotela s tem preprečiti preveliko senzacijo, ki bi jo vzbudilo bivanje Trockega v zdravilišču med glavno sezono.

Češkoslovaški notranji minister je dovolil po sklepu ministrskega sveta Trockemu bivanje v zdravilišču v prepričanju, da bodo izpolnjeni pogoji, pod katerimi bi smel prispeti v Pištane. Trocki pa še ni izročil roverza, da se bo lojalno držal pogojev tako, da bo vprašanje njegovega bivanja na Češkoslovaškem končno javno rešeno šele, ko bo izpolnjena ta formalnost. Carigrski zdravnik Trockega je priložil prošnji na češkoslovaško vlado v francoskem in nemškem jeziku pisani protokol o bolezni Trockega, čes, da se da ta bolezen izleciti samo v Pištanih. Trockemu pa seveda ne bo dovoljeno trajno bivanje na Češkoslovaškem, temveč samo kratko bivanje v zdravilišču. Kljub temu se je pa del češkoslovaške javnosti že dvignil proti sklepu ministrskega sveta in zlasti del dobrovoljcev energično protestira proti temu, da bi Trocki stopil na češkoslovaška tla.

Velik glas. Ali ste opazili, kako je moč glas napolnil vso koncertno dvorano? — Da, mnogo poslušalcev je celo odšlo, da bi napravili prostor vašemu glasu.

Gospodje, ki polagajo važnost na svojo zunanost,

skrbijo predvsem na elegantno in dobro prilagojene ter fino izdelane obleke, površnike in trenchcoate ter vsa druga oblačila in si jih nabavljajo pri

LUKIČ, LJUBLJANA, STRITARJEVA
Izgotavljanje tudi po meri. — Cene presenetljivo nizke.

Obiskovalci velesejma

se opozarjajo, da si ogledajo dve krasni spalnici in eno jedilnico v paviljonu E št. 75-76 ter tudi nizke cene. To krasno delo je razstavila domača že pripoznana tvrdka

Egidij in Karol Erjavec, Brod
(poleg tacenskega mostu), p. št. Vid nad Ljubljano. 11397

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakih. Za odgovor znak! — Na vprašanja brez znakov ne odgovorjamo. Najmanjši oglas 5 d.

KUPIM

VLOŽNE KNJIGE

Ljubljanske Kreditne banke kupim. — Viktor Strauss, Kranj, Kokrsko predmestje 32. 3410

NEPREMIČNE

V ZAGREBU

je naprodaj nova trnadstropna hiša z visokim pritličjem, lokalom (restavracija) s posebno veliko plesno dvorano, na prometnem mestu tik nove gimnazije. Rentabilnost uročena. Informacije daje Anton Kušič, Zagreb, Hrvojeva 8/II. 3384

KUPCI TEGOVCI POZOR!

Lepa trgovina s prvovrstnimi stavbami med Ptujem in Mariborom s 14 orali semlje, brez konkurence, radi boleznim na prodaj za 140.000 Din Vzamejo se knjige dobrih svodov. Več niso pod zakonito zaščito. Več gostim, hiš, posestev s vinkjstbami naprodaj za gotovino in knjige dobrih svodov brez zakonite zaščite, v okolici Ptujja. Naslov: Joško Knez, Goranj Breg, p. Ptuj. 3383

GLASPA

GRAMOFONSKÉ PLOŠČE OD DIN 20.— prodaja »Slavica«, Aleksandrova cesta 4 (prehod »Viktorine palače«). 3410

RAZNO

ČEVLJI NA OBEKOKE

»TEMPO«, Gledališka ulica 4 (nasproti opere)

Najcenejši nakup!

KONFERCIJA — MODA ANTON PRESKER, LJUBLJANA, Sv. Petra c. 14.

HIROMANT-GRAFOLOG

TIMOFEJEV Po skupnih podatkih z dlani in iz pisave čita prošlost, sedanjost in bodočnost. — Sprejema v hotelu »Slon«. 3414

MALINOVEC

pristen, naraven, s čistim sladkorjem vkuhan, se dobi na malo in veliko v lekarni dr. G. PICOOLI, LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 6

Vsa plesarska in sobesilarska dela

izvršuje točno, solidno in po konkurenčnih cenah pod garancijo družba z o. z. J. HLEBČ

pleskarstvo in sobesilarsko LJUBLJANA, Mostni trg 19 ali Čankarjevo nabrežje 21. Telefon »070.

SLIVE ZA ŠGANJEKUHO in hrulke tepke nudi vagončke poljske: Fr. Prijatelj, Tržišče, Dolenjsko. 3406

»TINSKE«

za hujšanje

Vam vrnejo vitkost, mladost in lepoto, ker raztope in odstranijo preobilno mast.

Tekom enega leta izgubite na težini 8-14 kg.

Doza 100 tablet Dn 46, doza 200 tablet Dn 74.

Proizvaja: Lekarinar **Mr. BAHOVEC, Ljubljana**

Najfinejša žima!

Kdor želi res dobro in poceni žimo, zajamčeno iz samih govejih repov, naj si ogleda razstavo blaga na velesejmu, PAVILJON »E« zunanji pri trvdiki

STANKO REMIC, predilnica žime, Ljubno ob Savinji

POSETNIKE VELESEJMA

opozarjam pred nakupom couch divanov, da si jih ogledate pri meni v delavnici. Cene solidne in dobra izdelava. Telefon 2810

SITAR KAROL, tapetnik in dekorater Ljubljana, Wolfova ulica 12 (dvorišče)

Pisalna miza

z rolo-zaklopko, v dobrem stanju ohranjena, se kupi. — Ponudbe pod N. T. na upravo »Slovenskega Naroda«

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

V nezamerni žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom, da je naš nadvse ljubljani soprog, oče, stari oče, brat, stric in tast, gospod

Nikolaj Dolenc,

poslovođa mizarske zadruge v Trnovem in hišni posestnik

dne 9. t. m. po kratkem mukapolnem trpljenju, previden s svetimi sakramenti za umirajočo, mirno preminul.

Pogreb bo v nedeljo, dne 11. septembra 1932 ob 4. uri popoldne izpred mrtvačnice, Stara pot št. 2, na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 9. septembra 1932.

Zažaložili ostali.